

DÁVÁ CESTA PROTOKOLŮ V IP MOŽNOSTI ZVÝŠENÍ KOMPETENCÍ SESTER ?

*Mgr. Ivana Kupečková, MBA
KARIM Fakultní nemocnice Hradec Králové*

ČAS sekce ARIP

PROTOKOLY / DOPORUČENÉ POSTUPY

Jsou to **sady postupů předepsaných pro dané konkrétní okolnosti.**

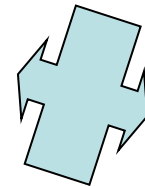
Jsou vytvářeny **s cílem zvyšování kvality péče**, zlepšení klinického výsledku, redukcí nežádoucí variability péče.

Jejich cílem je **podtrhnout činnosti**, které nejpravděpodobněji povedou **ke splnění léčebných a ošetrovatelských cílů.**

Popisují návaznost výkonů, které jsou potřeba provést, aby byla stanovena diagnóza nebo aby se mohl provádět postup péče.

Usnadňují poskytování péče, bez velkých nároků na zdroje. Mohou umožnit do určité míry i plánování nákladů.

Mohou být vysoce direktivní nebo naopak flexibilní (využití vlastního úsudku).

SCHVALOVÁNÍ PROTOKOLŮ

- **Legislativní orgány** (ministerstvo) – podpora kompetencí na základě protokolů ve vyhláškách apod.
- **Odborné společnosti** (lékařské, nelékařské ...) dle odborností nebo činností při poskytování péče (např. „balíčky péče“ – diagnosticko-terapeutické intervence pro určitý stav)
- **Nemocniční zařízení** (odborná centra, rady ...) – zohledňují lokální zkušenosti a možné další faktory jako je např. dostupnost vyšetření, vlastní prostředí apod.

PROTOKOLY / DOPORUČENÉ POSTUPY

OŠETŘOVATELSKÉ OBLASTI PRO VYUŽITÍ PROTOKOLŮ

- Protokol **dávkování inzulínu** (léčba hyperglykémie/hypoglykémie)
- Protokol dávkování **sedace** (hodnocení hloubky sedace a metodika sledování delirantních stavů)
- **Mobility** protokol pro pacienty JIP (cílem je včasné zahájení rehabilitace pacienta na základě hodnocení úrovně 0 – 5; bez pohybu – stoj u lůžka)
- Protokol **výživy** pro pacienty JIP (časná aplikace enterální výživy, hodnocení tolerance výživy, komplikace a možná řešení)
- Léčebné ovlivnění **tělesné teploty po KPR** (hypotermie)
- **Acute pain service** (kontrolovaná analgezie v pooperační péči)

PROTOKOLY / DOPORUČENÉ POSTUPY

SHRNUTÍ

Popisují ideální postupy péče o pacienty s jednotlivými diagnózami a stavy.

Jejich **cílem** je, aby **správní lidé** dělali **správné věci** ve **správný čas**, na **správném místě** a s použitím **správných prostředků** při vynaložení co **nejnižších finančních zdrojů**.

Vyhodnocováním klinických protokolů **vzniká databáze informací o odchylkách** v terapii či organizaci léčebného procesu.

Jsou především **cenným nástrojem minimalizace možností výskytu neplánovaného opomenutí a komplikací**.

**ZVYŠUJÍ MÍRU ODPOVĚDNOSTI U JEDNOTLIVÝCH PRACOVNÍKŮ.
PODPORUJÍ MULTIDISCIPLINÁRNÍ SPOLUPRÁCI.**

PROTOKOLY / DOPORUČENÉ POSTUPY

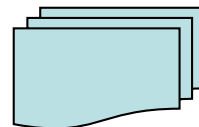
AKTIVITY SMĚREM K ROZŠIŘOVÁNÍ KOMPETENCÍ NELÉKAŘŮ

- 2004 – **Zákon 96** (samostatný zákon nelékařských zdravotnických povolání)
- 2011 – **vyhláška č. 55, § 55 sestra pro IP** (činnosti sester v různých oblastech péče)
- 2011 – **pracovní skupina sester ČAS sekce ARIP** (analýza „současných“ pravomocí sester specialistek pro IP v rámci problematiky Intenzivní péče a problematika záchranářů)
- 2014 – Příkaz ministra č. 23/2014 – **Pracovní skupina pro řešení problematiky související se vzděláváním a poskytováním ošetrovatelské péče v anesteziologii** (analýza současného stavu vzdělávání, návrh legislativních úprav, úprava kompetencí)

KOMPETENCE

ČINNOSTI V RÁMCI VYHLÁŠKY č.55/2011 § 55

- **A – bez odborného dohledu a bez indikace lékařem** (sleduje, analyzuje, hodnotí FF; zahajuje KPR, záznam EKG, provádí defibrilaci; pečuje o DC; zajišťuje připravenost pracoviště – technika, materiál ...)
- **C – pod odborným dohledem lékaře** (aplikuje **transfuzní přípravky** ..; provádí extubaci tracheální kanyly; provádí externí kardiostimulaci)

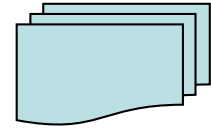
Zde chybí NA ZÁKLADĚ INDIKACE LÉKAŘEM protože část činností jako objednávání TP, měření FF pacienta ..., provedení sanquitestu ... provede na základě indikace samostatně – společně pak provedou kontrolu

Za určitý **PROTOKOL** lze považovat dokumentaci o podávání TP, která jasně navádí, jaké **KROKY** musí sestra udělat samostatně a co společně s lékařem

KOMPETENCE

ČINNOSTI V RÁMCI VYHLÁŠKY č.55/2011 § 55

- **B – bez odborného dohledu na základě indikace lékařem** měření, analýza FF, včetně invazivních metod; katetrizace močového měchýře u mužů, zavedení gastrické sondy v bezvědomí, výplach žaludu u pacientů se zajištěnými DC; činnosti spojené s eliminačními metodami u akutního i chronického selhání ledvin; činnosti spojené s dlouhodobou UPV i v domácí péči; punkce artérií k odběru krve a kanylaci k invazivní monitoraci TK ..
- **vykonává činnosti spojené s přípravou, průběhem a ukončení aplikace léčby bolesti**
- **vykonává činnosti při přípravě, v průběhu a bezprostředně po ukončení všech způsobů celkové a místní anestézie**

KOMPETENCE

ČINNOSTI V RÁMCI VYHLÁŠKY č.55/2011 § 55

B – bez odborného dohledu na základě indikace lékařem

- vykonává činnosti spojené s přípravou, průběhem a ukončení aplikace léčby bolesti
Acute pain service – protokol
- Obecně v tomto odstavci CHYBÍ - vykonává činnosti na základě odborných protokolů (specifikuje zaměstnavatel)

KOMPETENCE

ČINNOSTI V RÁMCI VYHLÁŠKY č.55/2011 § 55

B – bez odborného dohledu na základě indikace lékařem

- vykonává činnosti při přípravě, v průběhu a bezprostředně po ukončení všech způsobů celkové a místní anestézie

„úkol“ Odlišit v kompetencích sestru pro IP v rámci specializačního studia

a sestru, která na základě VŠ studia dostane kompetence přímo pro vedení anestézie na základě indikace lékaře

(... ve světě nic neobvyklého ...)

KOMPETENCE

DÁVÁ CESTA PROTOKOLŮ V IP MOŽNOSTI ZVÝŠENÍ KOMPETENCÍ SESTER ?

*Je potřeba se podívat do praxe, co již
děláme, jak bezpečně se cítíme, jakou
máme oporu v současných
kompetencích ... a mnoho dalších
otázek ...*

ZÁVĚR

Děkuji za pozornost

Zdroje u autorky: ivana.kupeckova@fnhk.cz